

Čeština a soubory DBF v ArcGIS

SNAD KAŽDÝ UŽIVATEL ARCGIS se již dostal do situace, kdy musel importovat do prostředí ArcMap data v prosté tabulce (např. souřadnice bodů, kdy sídelních jednotek, názvy prvků apod.). Až do verze 9.2 byl nejčastějším způsobem import tabulek v databázovém formátu DBF (od verze 9.2 je možné načítat i jednotlivé listy tabulkového procesoru Excel). Většina uživatelů má potřebné tabulky v tabulkovém editoru, tedy nejčastěji v Excelu. Export tabulky do formátu DBF je v Excelu jednoduchý a pro kompatibilitu s ArcGIS je nutné pouze zadat verzi dBase IV.

Překvapení však nastane při otevření takové tabulky v prostředí ArcGIS – háčky a čárky, které byly v Excelu naprostě v pořádku, se v ArcGIS proměnily ve změt nepřehledných znaků. Chceme-li názvy z importovaných DBF tabulek smysluplně využít (např. spojováním tabulek, relacemi, popisy apod.), musíme přece použít správnou českou diakritiku.

Problém je v tom, že Excel nezapíše informace o kódování do hlavičky souboru a ponechává tuto hodnotu nulovou (přestože ukládá dBase soubory v kódové strance 852). Osobně znám čtyři způsoby, jak vzniklou situaci vyřešit.

Možnosti řešení

První způsob, jak vzniklou situaci vyřešit, je manuální přepsání dat v tabulce přímo v ArcMapu. Máte-li však v tabulce více hodnot, je tento způsob prakticky nepoužitelný. Další dvě řešení jsou oficiálně doporučená společností Arcdata Praha, českým distributorom ArcGIS (a dostupná na staré verzi jejich webu). Bud' si upravíte systémový registru, kde se vytvoří nový klíč s hodnotou

mi kódování (tuto možnost však ponecháme stranou z důvodu nutnosti zásahu do registru, která může mít pro nezkušenější uživatele fatální důsledky – proto odkazuji přímo na stránky http://old.arcdata.cz/support/support_tipy) anebo si vytvoříte textový soubor s příponou CPG se stejným názvem jako vyexportovaný DBF soubor (a ve stejném adresáři). Do tohoto souboru pak zapíšete hodnotu kódování češtiny (tedy v případě exportu z Excelu postačí pouze číslo 852) a načtená DBF tabulka již správně zobrazí všechny české znaky. ArcMap totiž při určování kódování postupuje v následujících krocích: Nejprve vyhledá kódování v hlavičce, poté se podívá po souboru *.cpg, následně prohledá registr a jako poslední použije nativní kódování operačního systému.

Čtvrtý a nejjednodušší způsob je však zapsat kódování češtiny přímo do hlavičky souboru. Jako nejlegantnejší řešení doporučuji používat na export tabulek do DBF rozšířený open source kancelářský balík OpenOffice.org, resp. jeho tabulkový procesor Calc. Nejenže se vám nestane, že při nesprávné vybrané verzi DBF tabulku v ArcGIS neotevřete (OpenOffice Calc totiž nabízí jen jednu možnost exportu do DBF),

Attributes of prameny_web									
ID	OBJEKТ	PODROCKA	INZEV	X	Y	Y_JTSK	X_JTSK	Y_JTSK	ROK
1	PR0001	7 Dohr. Morava, Královéhradecký k.	Dohr. Morava, Královéhradecký k.	3632150	5595450	1050899	568691	568691	0
2	PR0002	7 Dohr. Morava, Olomoucký k.	Dohr. Morava, Olomoucký k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
3	PR0003	7 Dohr. Morava, Pardubický k.	Dohr. Morava, Pardubický k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
4	PR0004	7 Dohr. Morava, Liberecký k.	Dohr. Morava, Liberecký k.	3629145	5557590	1052936	572943	572943	0
5	PR0005	7 Dohr. Morava, Jihomoravský k.	Dohr. Morava, Jihomoravský k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
6	PR0006	7 Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
7	PR0007	7 Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
8	PR0012	7 Ostrava, U Soň, chetv	Ostrava, U Soň, chetv	3642325	5582450	1050924	559022	559022	0
9	PR0013	7 Ostrava, U Pýrovský, chetv	Ostrava, U Pýrovský, chetv	3644890	5597960	1050924	559802	559802	0
10	PR0014	7 Ostrava, V lese ?	Ostrava, V lese ?	3644890	5592120	1050969	559495	559495	0

České znaky se nezobrazují správně.

Attributes of prameny_web									
ID	OBJEKТ	PODROCKA	INZEV	X	Y	Y_JTSK	X_JTSK	Y_JTSK	ROK
1	PR0001	7 Dohr. Morava, Královéhradecký k.	Dohr. Morava, Královéhradecký k.	3632150	5595450	1050899	568691	568691	0
2	PR0002	7 Dohr. Morava, Olomoucký k.	Dohr. Morava, Olomoucký k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
3	PR0003	7 Dohr. Morava, Pardubický k.	Dohr. Morava, Pardubický k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
4	PR0004	7 Dohr. Morava, Liberecký k.	Dohr. Morava, Liberecký k.	3629145	5557590	1052936	572943	572943	0
5	PR0005	7 Dohr. Morava, Jihomoravský k.	Dohr. Morava, Jihomoravský k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	2006
6	PR0006	7 Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
7	PR0007	7 Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
8	PR0012	7 Ostrava, U Soň, chetv	Ostrava, U Soň, chetv	3642325	5582450	1050924	559022	559022	0
9	PR0013	7 Ostrava, U Pýrovský, chetv	Ostrava, U Pýrovský, chetv	3644890	5597960	1050924	559802	559802	0
10	PR0014	7 Ostrava, V lese ?	Ostrava, V lese ?	3644890	5592120	1050969	559495	559495	0

Po nápravě je již čeština zobrazena tak jak má.

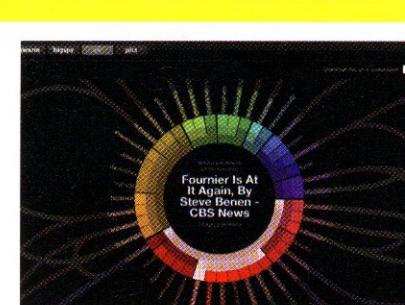
Attributes of prameny_web									
ID	OBJEKТ	PODROCKA	INZEV	X	Y	Y_JTSK	X_JTSK	Y_JTSK	ROK
1	PR0001	7 Dohr. Morava, Královéhradecký k.	Dohr. Morava, Královéhradecký k.	3632150	5595450	1050899	568691	568691	0
2	PR0002	7 Dohr. Morava, Olomoucký k.	Dohr. Morava, Olomoucký k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
3	PR0003	7 Dohr. Morava, Pardubický k.	Dohr. Morava, Pardubický k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	0
4	PR0004	7 Dohr. Morava, Liberecký k.	Dohr. Morava, Liberecký k.	3629145	5557590	1052936	572943	572943	0
5	PR0005	7 Dohr. Morava, Jihomoravský k.	Dohr. Morava, Jihomoravský k.	3630590	5591950	1054145	570977	570977	2006
6	PR0006	7 Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	Staré Město p. Brně, Nám. Olomouc	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
7	PR0007	7 Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	Staré Město p. Brně, Špilberk, Vnitřní, U less	3641941	5583350	1052260	559257	559257	2006
8	PR0012	7 Ostrava, U Soň, chetv	Ostrava, U Soň, chetv	3642325	5582450	1050924	559022	559022	0
9	PR0013	7 Ostrava, U Pýrovský, chetv	Ostrava, U Pýrovský, chetv	3644890	5597960	1050924	559802	559802	0
10	PR0014	7 Ostrava, V lese ?	Ostrava, V lese ?	3644890	5592120	1050969	559495	559495	0

Při exportu si nastavte správnou znakovou sadu.

ale při ukládání do databázového formátu se vás Calc přímo zeptá, jaké kódování chcete do hlavičky zapsat (Soubor > Uložit jako > formát dBase). Takto vytvořený DBF soubor pak načtete do ArcMapu a všechny české znaky se zobrazí naprostě správně. ■

– Jakub Trojan

Masarykova univerzita v Brně

Důkaz, že se kreativně dají vizualizovat vazby mezi články, nabízí Digg Labs. Digg je služba, kam mohou lidé dávat linky na zajímavé články na webu. Digg Labs ukazuje experimentální způsoby vizualizace. <http://labs.digg.com>

První zmínky o silničním obchvatu kolem Prahy jsou již z 30. let 20. století, okruh by měl být uveden kompletně do provozu v roce 2014. Jednotlivé úseky, mapy a vizualizace okruhu si můžete prostudovat na www.okruhprahy.cz.

Letní olympijské hry v Pekingu již skončily. Pamatujete si však, kolik medailí získaly ČR a SR na předchozích olympiádách? Zkuste vizualizaci na mapě světa v The New York Times. Link jsme pro vás raději zkrátili: <http://jdem.cz/acb69>